

မၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်အီၤလၢပုၤလိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်

န့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆီတလဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အူပုၤဒိၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ
တၢ်န့ၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤစၢၤန့ၢ်ကသ့ၣ်ညါကဘၣ်ဆဲးကျိးမတၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ

ခၢၣ်စးကရၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆၢတၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးသ့ၣ်တဖၣ်

န့ၢ်တီၢ်ထီၣ်န့ၢ်တြၢၣ်စကၢၣ်ဒီးမၤရှ့ၣ်လၢအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် - NCBVI (သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤသးသမူတၢ်လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်) ဒီး DHHS
တၢ်နီၤဖးလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
(DDD)မၤသးသးသိးသိးလၢကမၤစၢၤန့ၢ်အူပုၤဒီးလၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤစၢၤထီၣ်တၢ်တဒီးသန့ၤသးလၢပုၤဂၤဒီးန့ၢ်လီၤလၢန့ၢ်ကရၢကရိအူပုၤန့ၢ်လီၤ ဃုာ်ဒီးန့ၢ်ပာ်သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး .န့ၢ်
သ့ၣ်ကွဲးန့ၢ်NCBVI ဒီး DDD လၢန့ၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကမၤစၢၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢန့ၢ်တၢ်လဲၤလိာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၢ်လီၤ

ဒ် 14 တုၤ 21 န့ၣ်က့ၢ်ဖိ .န့ၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်တၢ်က့ၢ်တၢ်ဖးလၢန့ၢ်ဒီး NCBVI. တီၢ်ထီၣ်က့ၢ်ဖိ, NCBVI သ့ၣ်မၤသးသးတၢ်ဒီးန့ၢ်အူညါန့ၢ်လီၤ. ဖဲန့ၢ်တၢ်န့ၢ်ခွဲးလၢDD တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးသးအနံၣ် 21န့ၣ်,
DDD သ့ၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ပုၤလၢတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်ကျဲၤတဲာ်န့ၢ်ပာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်ထီၣ်သတြီၤတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢမၤန့ၢ်အီၤသ့ၣ်
NCBVIဒီး DDD.

က့ၢ်

န့ၢ်သ့ၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်က့ၢ်သ့ၣ်လီၤဆီတမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလိာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲန့ၢ်အိၣ်ဒီး နီၢ်ဒိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤဒီးလိာ်ဘၣ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်က့ၢ်သ့ၣ်လီၤဆီန့ၢ်လီၤ
တၢ်အံၤသ့ၣ်မၤန့ၢ်တုၤန့ၢ်ထီၣ်က့ၢ်ဖိ,မ့ၢ်တမ့ၢ် တုၤက့ၢ်န့ၢ်ကတၢ်ဖဲန့ၢ်ပုၤထီၣ်21န့ၣ်န့ၢ်လီၤ

န့ၢ်တြၢၣ်စကၢၣ်ဒီးမၤရှ့ၣ်လၢအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် - NCBVI (သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤသးသမူတၢ်လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်)

NCBVI ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆူအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်,ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးပုၤလၢက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤအသီတခါဂ့ၤတခါဂ့ၤ လၢ,ဃုထံၣ်,ဒီး
ဟံၣ်ဂၢ်ဟံၣ်ကျၢၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤစၢၤဖျိတ,တၢ်သ့ၣ်သးသ့ၣ်မၤတၢ်သိၣ်လိလၢအကြးအဘၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. NCBVI
သ့ၣ်မၤစၢၤပုၤန့ၢ်ကသ့ၣ်တဖၣ်အသီယတၢ်သိၣ်လိယဟံးဃာ်တၢ်မၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. က့ၢ်ဖိလၢအသး 14-21 န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, NCBVI အိၣ်ဒီးအဆိ-
တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်လဲၤလိာ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤဝဲအံၤတဖၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးဃုသ့ၣ်ညါတၢ်မၤ,တၢ်မၤ-အခိၣ်ထံး တၢ်မၤလိတၢ်လဲၤဒီးဖျိ,ဖျိထီၣ်-တီၤခၢၣ်သး
တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါ,တၢ်မၤလိာ်အိၣ်ကတီၤသးတၢ်သိၣ်လိ,ဒီးနီၣ်ကစၢ်-တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်န့ၢ်ကျဲၤန့ၢ်လီၤ

န့ၢ်တြၢၣ်စကၢၣ်ဒီးမၤရှ့ၣ်လၢအမဲာ်တထံၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်
4600 Valley Rd. Ste. 100; Lincoln, NE 68510
402-471-2891 (လီၤတဲၤစိ) 402-471-3009 (ဖဲး(စ်))
ncbvi.autho@nebraska.gov

DHHS -တၢ်နီၤဖးလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် (DDD)

DHHS -တၢ်နီၤဖးလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် (DDD) ဟ့ၣ်ထီၣ်စ့မိၢ်ပုၤဒီးတၢ်ပၤဆုၤလၢဟံၣ်မဲာ်ဒိၣ်ခွဲးဒီးတၢ်ကရၢကရိ-အခိၣ်ထံး တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် (HCBS)
တၢ်ညါက့ၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. အဝဲန့ၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့ၣ်ဖဲန့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်(DD)
ဒီးဘၣ်လိာ်သးဒီးတၢ်ကြးဒီးန့ၢ်ဒီးတၢ်က့ၢ်ထွဲအပတီၢ်တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. စၢ်ဆၢလၢကမၤစၢၤန့ၢ်တၢ်မၤန့ၢ်တၢ်မၤ,အိၣ်မူလၢသဘျုး, ဒီး န့ၢ်လီၤလၢန့ၢ်ကရၢကရိအူပုၤန့ၢ်လီၤ

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီး ပုၤကညီတၢ်မၤစၢၤလိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်
ဝဲၤကျိၤတၢ်နီၤဖးလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
301 Centennial Mall South; P.O. Box 98947; Lincoln, NE 68509-8947
(402) 471-8501(လီၤတဲၤစိ) (402) 471-8792(ဖဲး(စ်))
dhhs.developmentaldisabilities@nebraska.gov

ယလိာ်ဘာ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်န့ၢ်?

ကိုး : နမိၢ်ပၢ်(သ့ၣ်တဖၣ်)မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိးသးစးကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဖဲတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ တုၤန့ၣ်ပုၤထီၣ်21န့ၣ်,န့ၣ်ပုၤထီၣ်19န့ၣ်သန့က့ၤ(သးန့ၣ်အါတက့ၢ်)န့ၣ်လီၤ

NCBVI	DDD
န့ၣ်သးမ့ၢ်အိၣ်19န့ၣ်ဆူအဖီလၢန့ၣ် ,မိၢ်ပၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိးလိာ်ဆဲးလီၤမံၤလၢန့ၣ်အဆိတြၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်လဲၤထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖၣ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဒီးတၢ်ပျၢ်လိာ်ဒီး NCBVI-VRလိာ်မ့ၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးန့ၣ်လီၤ	န့ၣ်တလိာ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိးဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်.

န့ၣ်သ့ကွၢ်ဆိကမိၣ်ထံဆးတၢ်မၤစၢၤလၢအဟံၣ်ပနီၣ်စ့ၤ, လၢအမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်စိကမိၤခၢၣ်စး (POA) လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဆၢတံာ်ဘၣ်ဘးကျိၣ်စ့သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
န့ၤ,မ့ၢ်တမ့ၢ်နမိၢ်နပၢ်,အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဘးတၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိးမ့ၢ်တမ့ၢ် POA, ခၢၣ်စးကရၢအံၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤစၢၤန့ၤသ့ န့ၣ်လီၤ :

- [Arc of Nebraska](#) 402-475-4407
- [Disability Rights of Nebraska](#) 800-422-6691
- [League of Human Dignity](#) 402-441-7871
- [Office of Public Guardian](#) 402-471-2862
- [PTI \(Parent Training & Instruction\)](#) 800-284-8520

တၢ်ဟ့ၣ်ကျိၣ် : အိၣ်ဒီးလိာ်တၢ်ကတိၤသ့ၣ်ဖၣ်လီၤဆီလၢန့ၣ်တၢ်ကွဲးလိာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်ဒီးသန့အသးလၢပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိးလၢအမၤစၢၤန့ၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ပုၤလၢကရူၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါစုၣ်စုၣ်ဒီးန့ၤလီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်အီၤဖဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဆၢကတိၤန့ၣ်လီၤ

- **ပုၤတဂၤတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ(IEP) :** ကိုၣ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤလၢတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
ဟံၣ်ဃုာ်ကိးန့ၣ်ဒီးတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၣ်ထီၣ်ကိုၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
တၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒီးမၤတၢ်မၤဖဲလဲၣ်,န့ၣ်ကဘၣ်မၤလိတၢ်မနုၤလဲၣ်,ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. န IEP ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ
,တၢ်အိၣ်ဆိးလီၤသ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်တၢ်ပညိၣ်ကတုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
- **တၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤဆီလၢတဂၤအဂီၢ် (IEP):** တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.
ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကပုၤန့ၣ်တၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
- **တၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢတဂၤအဂီၢ်(ISP):** DDD ရဲၣ်ကျဲၤနီၣ်ကစၢ်တၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
သ့ၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိတၢ်မၤသကိးလိာ်သး,ကိးန့ၣ်တၢ်အိၣ်မူသ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်,တၢ်ဖိးတၢ်မၤ,ဒီးတၢ်အိၣ်ဘျီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယမၤန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤမနုၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်လဲၣ် ?

ကိုး :
န့ၣ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တမ့ၢ်မၤစၢၤလီၤဆီ,တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးသန့အသးလၢန့ၣ်တၢ်တိာ်ဟံၣ်ကိးန့ၣ်ဒီး,ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢန့ၣ်ဟးထီၣ်တီၢ်ထီၣ်ကိုၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤဟံၣ်ဃုာ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒီးမၤတၢ်မၤဖဲလဲၣ်(တၢ်ဖိးတၢ်မၤ), န့ၣ်လိာ်မၤလိမနုၤလဲၣ်(ခီလုၣ်ကိုၣ်မ့ၢ်တၢ်သိၣ်လိ),ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဒ်န့ၣ်တၢ်သးစဲသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၣ် တၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်,တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်တမ့ၢ်မၤစၢၤလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဆီတလဲၣ်န့ၣ်လီၤ

NCBVI	DDD
အဆိ တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့ၣ်ဖဲထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် အသး14န့ၣ်တုၤ21န့ၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢန့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအကွဲးဒီးသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်စ့မိၢ်ပျၢ် န့ၣ်လီၤ	တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢန့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအကွဲးဒီးသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်စ့မိၢ်ပျၢ်န့ၣ်လီၤ. DD တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ခီဖျိဟံၣ် ဒီးတၢ်ကရၢကရိ-အဆိထံးတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် (HCBS) တၢ်ညိၣ်ကွဲး,တၢ်န့ၣ်အဃိဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်,ပုၤတဂၤန့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီး န့ၣ်လီၤ
တၢ်ဖိးတၢ်မၤ-အဆိ တၢ်လဲၤထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး : <ul style="list-style-type: none"> • ဃုာ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤ • တၢ်မၤတၢ်သိၣ်လိ • တၢ်မၤ-အဆိထံးတၢ်မၤလိ • ခီက-တီၤခၢၣ်သးကိုၣ်တၢ်ဃုာ်သ့ၣ်ညါ • နီၣ်ကစၢ်-တီၤစၢၤမၤစၢၤ တၢ်န့ၣ်လီၤ • NCBVI သ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်IEPတၢ်အိၣ်ဖိၣ် 	ဖဲသ့ၣ်ညါတၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်ဝံၤ : <ul style="list-style-type: none"> • န့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤဂီၤတဂ့ၤတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤပုၤန့ၣ်လီၤတၢ်(SC) လၢကမၤစၢၤန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤအခွဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ • စဲးဖီကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ,ဟံၣ်ဒီးသိလုၣ်တၢ်ဘီဘၣ်ဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးနီၣ်ကစၢ်ဂ့ၤဂီၤအူ တၢ်စဲးဆၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤစၢၤလီၤဆီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနီၢ်တၢ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ,VRတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့လၢပုၤလၢကြးန့ၣ်ဘၣ်သးအနံၣ်ပူၤကွံၣ်21န့ၣ်န့ၣ်လီၤ	ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးဖျိထီၣ်တီၤထီၣ်ကိၣ် : မ့ၢ်ဆါဒီးတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့လၢပုၤလၢကြးန့ၣ်ဘၣ်သးအနံၣ်ပူၤကွံၣ်21န့ၣ်န့ၣ်လီၤ သးတၢ်မၤမ့ၢ်တဖၣ်မၤအီၤထီၣ်တၢ်သ့ဖဲသ့မၤလၢလိၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
--	---

ယကဘၣ်တၢ်ထီၣ်အီၤဒဲလဲၣ်?

ကိုး :တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီၤတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်တသ့အုၣ်ကီၤလၢနကကြးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢNCBVI မ့ၢ်တဖၣ် DDDခံမံၤအကျါတမံၤမၤန့ၣ်ဘၣ်

NCBVI	DDD
ယတီၢ်ထီၣ်အီၤကသ့ခိဖျိ : <ul style="list-style-type: none"> • ကိးဘၣ် (402) 471-2891 • ပုၤလၢဘၣ်တၢ်ဆုၤလီၤအီၤလၢပုၤတၢ်ဂၤ 	န့ၣ်သ့ပတံထီၣ်ဖဲအိၣ်လဲဖဲ : ACCESSNebraska.gov မ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်သ့ထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်သ့ : <ul style="list-style-type: none"> • ဖဲDHHSရူဖုံန့ၣ်တြၢ်စကၢ် ကိးခိဖျိ • ကိးခိဖျိ (402) 471-3121 or toll free (877) 667-6266
ဖဲအအဆုၤထီၣ်ဝဲ,VR ပုၤတၢ်ပိၣ်တၢ်ဖိကဘၣ်န့ၣ်လီၤ ကျဲၤလီၤ တၢ်အိၣ်ဖျိလၢကကတီၤတၢ်ဒီးန့ၣ် ဒီးန့ၣ်မိၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ပုၤကွံၣ်ထွဲတၢ်ဖိဘၣ်သးတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမၤန့ၣ်အီၤသ့မ့ၢ်အပတီၢ်လၢခံ တပတီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.	န့ၣ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလီၤလၢကမၤပုၤလံာ်ပတံထီၣ်န့ၣ်, န့ၣ်သ့လဲၤဆူန့ၣ် DHHS ရူန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ယမၤန့ၣ်အီၤသ့ဖဲလဲၣ်?

ကိုး : န့ၣ်အိၣ်ဒီး IEP ဒီးဒီးန့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီၤသ့ၣ်တဖၣ်
ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးကွီၤဂီၤတၢ်တဘၣ်လၢအမၤဘၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးဖဲကွီၤန့ၣ်လီၤ.
ဖဲန့ၣ်ထီၣ်ကိၣ်မ့ၢ်ပုၤထီၣ်အသး 21 န့ၣ်တချုး လၢကွီၤန့ၣ်အသီတန့ၣ်န့ၣ်, န့ၣ်တသ့ဒီးန့ၣ်ဘၣ်
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်မၤစၢၤလီၤဆီၤသ့ၣ်တဖၣ် လဲၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် : DDD ဟ့ၣ်ပုၤ 21 န့ၣ်ပုၤဖျိထီၣ်ကိၣ် DD
တၢ်ညိၣ်ကွံၣ်မိၢ်ပုၤအဆီၤလၢလံာ် ပတီၢ်, ဒ်န့ၣ်တြၢ်စကၢ် Rev Statute 83-1216.
န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတၢ်ကျဲၤလီၤဟံးလီၤအဆီၤလၢ Medical ဟံၣ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိ -
အခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ် (HCBS)
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ကွီၤဂီၤတၢ်တဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
ပုၤသးပုၤမုၢ်နံၤလၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဆီၤလဲၤလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖီခိၣ်
ထီၣ်အသး21 န့ၣ်ဆူဟံၣ်ဂၢ်ဟံၣ်ကျဲၤတၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး
မ့ၢ်ဆါဒီးဒီးန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအလိၣ်ဝဲဆူ
တၢ်မၤလိၣ်ဘၣ်သးမုၢ်ကျဲၤဝဲကွံၣ်လူၤထွဲအခံ နီၢ်ကစၢ် -

NCBVI	DDD
တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့လၢကွီၤဖိလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤဖဲအသး 14 န့ၣ်တုၤ 21 န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	တၢ်ကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ်သ့ယုသ့ၣ်ညါဖဲအသးန့ၣ်တခါဂ့ၤတခါဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဖဲတၢ်မၤ-အဆီ တၢ်လဲလိာ်တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟံးဃုာ်ဒီး : <ul style="list-style-type: none"> • ယုသ့ၣ်ညါတၢ်မၤ • တၢ်မၤတၢ်သိၣ်လိ • ခီကံ - တီၤခၢၣ်သးကွီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ • တၢ်မၤ-အခိၣ်ထံးတၢ်မၤလိ • နီၢ်ကစၢ်-တီၤစၢၤမၤစၢၤ တၢ်န့ၣ်လီၤ 	လၢသးအနံၣ် 15 တုၤ 16, န့ၣ်တြးပတံထီၣ်ကွီၤဂီၤတၢ်တဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် (DD)တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
NCBVI သ့ထီၣ်န့ၣ် IEP တၢ်အိၣ်ဖျိသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.	ဖဲ 21 န့ၣ်ဒီးတီၢ်ထီၣ်ကိၣ်ဖျိထီၣ်အခါ : မ့ၢ်ဆါဒီး တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမၤန့ၣ်အီၤသ့လၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဟံၣ်ဂၢ်ဟံၣ်ကျဲၤ တၢ်မၤပုၤဟ့ၣ်လီၤသးလၢမၤကလီ, မ့ၢ်တဖၣ် မၤအီၤထီၣ်တၢ်သ့ဖဲသ့မၤလၢအလိၣ်ဘၣ်ဒ်သးကန့ၣ်လီၤမၤဃုာ်ဒီး ပုၤမၤတၢ်မၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်မၤစၢၤလီၤဆီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနီၢ်တၢ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ,VRတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့လၢပုၤလၢကြးန့ၣ်ဘၣ်သးအနံၣ်ပူၤကွံၣ်21န့ၣ်န့ၣ်လီၤ	ဖဲတၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ DD တၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် န့ၣ်သ့ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလီၤပုၤန့ၣ်လိတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤပုၤန့ၣ်လိတၢ်န့ၣ်မ့ၢ် Medical တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤစၢၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်: မတၢၤဂ့ၤမတၢၤသ့ၣ်ယုၣ်ထီၣ်လံာ်ပတံၤ လၢ DD တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ "

အိၣ်ကတီၤသး. ဟံၤလီၤကျဲၤလီၤ. လဲၤ! "ဝဲးလံာ်ဘျးကပၤန့ၣ်တဲန့ၣ်ပၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢမၤန့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်ဖျိ DDD န့ၣ်လီၤ.

ဖဲပတံၤထီၣ် တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ DD, DDD ကယုၣ်ထီၣ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကရူၢ် (MDT) တၢ်ဟံၤဖျါသ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၣ်လီၤ.
 ဟံၤဖျါထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤဒိၣ်မးဖဲ အဝဲဟံၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ကျိၤ ဖဲ တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဒီးဖဲ, တၢ်မၤဘၣ်လိာ်သး တၢ်ဒီးဖဲ, တၢ်ဆိကမိၣ်လၢသးပုၤဒီးအိၣ်ဒိၣ်စ့ၣ်
 တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤအသ့အဘၣ်လၢအစၢၤနီၤကဘၣ်မၤလဲၤ ပုၤဒီးဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. DDD တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ဘျးကပၤ အိၣ်ဒီး
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကျဲၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ လံာ်တၢ်ဒီးဖဲအစဲသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ MDT န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကျဲၤလၢပုၤကွၢ်သးတၢ်ဆါလၢကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၤပနီၣ်တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်?

ကျိ : ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤ ဆိနကဘၣ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤ, လၢအသ့မၤဘၣ်ဒိ နတၢ်မၤလိ, တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. န IEP ကရူၢ်(န့ၣ်ရၣ် / သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, မိၢ်ပၢ် သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးပုၤလၢမၤသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်) ကွၢ်ကဒါက့ၤ နတၢ်တၢ်ဟံၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးနတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်
 ဒီးဆၢတၢ်လၢနကလိာ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆိန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
နဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤလၢကဒီးန့ၣ် အဆိ- တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်လဲၤလိာ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	နကြးလိာ်ဘၣ်တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်လၢကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤတၢ် ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် လၢ ယုၣ်ထီၣ်ဖဲ Neb န့ၣ်လီၤ. Rev. Stat. 83-1205. ခိၣ်နတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတသ့မၤကဲထီၣ်နတၢ်ဂ့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤ တဘၣ်ဘၣ်.
မ့ၢ်နီၤကစၢ်တဂၤတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်သ့ဖဲသ့မၤတၢ်သိၣ်လိသ့ၣ်တဖၣ်လိာ်ဘၣ်, နသ့ပတံၤထီၣ်လၢ VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢ NCBVI န့ၣ်လီၤ.	နကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤကဘၣ်စးထီၣ်တချးန့ၣ်ပဲထီၣ်22 န့ၣ်ဒီး ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤကဲလၢနတၢ်အိၣ်မူထီၣ်ဘိအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
လၢ NCBVI -VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်နကြး- <ul style="list-style-type: none"> နဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤလၢမိးသဲးစးမံၤအပံၤ တထံၣ်တၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအပံၤတထံၣ်တၢ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဆါတမံၤမံၤ လၢကမၤဟးဂီၤနတၢ် ထံၣ်လၢကမၤဘၣ်ဒိန့ၣ်မိးသဲးစးတထံၣ်တၢ် ; အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤလၢကမၤတၢ်တၢ်တြီဃာ်နတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ; တၢ်မၤန့ၣ်ဘျးသ့ဖဲတၢ်မၤလိအဆၢကတီၢ်ဖဲလၢ တၢ်ဟံၣ်ဖဲးဟ့ၣ်မၤအဆၢလၢအန့ၣ်; ဒီး လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤသးသမ့တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢလၢကကတၢ်ကတီၢ်အဂီၢ်, ဟံးဃာ်, မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟံးဃာ်တၢ်ဟ့ၣ်ဖဲးဟ့ၣ်မၤ 	နတၢ်ကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤကဘၣ်ကဲထီၣ် အသးဖဲတၢ်ဟံၤပနီၣ်လၢအကြးဖဲလီၢ်ကဝီၤအံၤသ့ၣ်တဖၣ် : <ul style="list-style-type: none"> တၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်န့ၣ်ပၢ်န့ၣ်ပၢ်န့ၣ်ဘျးသ့ၣ်တဖၣ် : ကျိၣ်, တၢ်သ့လိာ်,စ့, တၢ်ဆၢကတီၢ်,နီၢ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး နီၢ်ကစၢ် - အကျိၤကျဲၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် : နီၢ်ကစၢ်တဂၤတၢ်သ့ဖဲသ့မၤ, တၢ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်လၢအအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ဒါ, နီၢ်ကစၢ် - တၢ်ဟံၣ်လိာ်သး, တၢ်ကမၢ်, တၢ်သးကီၢ် မၤဘၣ်လိာ်တၢ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်တၢ်ကီၢ်ခဲ, သ့မၤဟံၣ်ထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးဟးဆူးတၢ်မၤန့ၣ်လိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စုသ့တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် : တန့ၢ်တၢ်အိၣ်မူတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်, နီၢ်ကစၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, တၢ်အိၣ်မူလၢအအိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်လၢပမၤအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
NCBVI မၤသကိး တၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဟံၣ်ဖျိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအလိာ်ဝဲဒ်သိးကယုၣ်ညါနတၢ်မၤစၢၤတၢ်ကြးန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆိမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်မၤနီၣ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	DDD မၤသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဟံၣ်ဖျိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ. <ul style="list-style-type: none"> တၢ်အံၤဟ့ၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆိဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်မၤ နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးလံာ်ပနီၣ်လၢနတၢ်ဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
	နကဘၣ်တုၤဃီအပတီၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲအပတီၢ် လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဘၣ်စၢၤ လၢနီၢ်ကစၢ်တဂၤဃုာ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ် (ICF-IID) လၢအခိၣ်ထံးဒီးကိးန့ၣ်ဒဲး န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်ယုၣ်ညါဆၢတၢ်ဒဲလဲၣ်?

ကျိ : သၢန့ၣ်တဘျီ, န့ၣ်ရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ် ဟံၣ်ဖျိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးနကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤမၤဘၣ်ဒိနတၢ်မၤလိဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. န IEP ကရူၢ် (နမိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, သရၣ်သရၣ် မ့ၢ်ဒီးပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢမၤသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်) ဆၢတၢ်နကြးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ခါဆူၣ်ညါဒိဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
လၢ အဆိ - တၢ်န့ၣ်ဖဲးန့ၣ်မၤတၢ်လဲလိာ်တၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်, မိၢ်ပၤဒီးပုၤကွၢ်ထွဲတဖၣ်ဆဲးလီၤမံၤမၤလီၤတၢ် တၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤလၢအလၢဝဲလိာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.	DDD ဒီးန့ၣ်န့ၣ်ပတံၢ်ထီၣ်ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢကလၢအဟ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
လၢ NCBVI-VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်,လိာ်ပတံၢ်ထီၣ်လၢဆဲးလီၤမံၤဒီးတၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.	DDD ကဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၤကြးန့ၣ်မဆါဒိတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအသး 21 န့ၣ်ဒီးဖျိထီၣ်တီၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
NCBVI အိၣ်ဒီးအသီ 60 လၢအဆၢတၢ်တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	DDD အိၣ်ဒီးအသီ 90 လၢကဟ့ၣ်ဖျိတၢ်ပနီၣ်ဒီး ကမၤတၢ်ဆၢတၢ်န့ၣ်လီၤ.
NCBVI ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်တၢ်ဆၢတၢ်န့ၣ်လီၤ.	DDD ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်တၢ်ဆၢတၢ်န့ၣ်ဖျိတၢ်ကွဲးလဲာ်န့ၣ်လီၤ.

ယကဘၣ်အိၣ်ဒီးလၢတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဇၢ?

ကိုး : နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤဒီးလိာ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ, နဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ် ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ, တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဆိးလိာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီဖျိ IEP န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
အဆိ - တၢ်န့ၣ်ဖဲးန့ၣ်မၤတၢ်လဲလိာ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် မၤန့ၣ်အီၤသ့ၣ်လၢကွဲးဖိတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤ, ယုာ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအခွဲးဒီးတၢ်ပျၢ်, တဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ.	ဖဲကြးန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ပုၤန့ၣ်လိ တၢ်မၤစၢၤ မၤန့ၣ်အီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ် Medical တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ် မၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်န့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးစရိလၢနီၢ်တဂၤအဂီၢ် VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတသ့ပတံၢ်ထီၣ်တဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ.	DDD ကဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၤကြးန့ၣ်မဆါဒိတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအသး 21 န့ၣ်ဒီးဖျိထီၣ်တီၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
	တၢ်အိၣ်ဆိးတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့မၤန့ၣ်အီၤဖဲ သးအန့ၣ်တခါဂ့ၤတခါဂ့ၤပုၤတဂၤန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ် တၢ်နီၤဖးလၢအဆိန့ၣ်လီၤ.

ယမ့ၢ်တကြးန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်ကဘၣ်မန့ၤလဲာ်?

ကိုး : နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤ, ဒီးတသ့ကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ, နသ့ယုထီၣ်လၢက ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်လၢ 5၀4 တၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. 504 တၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်မ့ၢ်ကွဲးဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤဒီးသ့လိာ်ဘၣ်ထဲတၢ်အိၣ်ဆိးလိာ်တနီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဆိးလိာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒ်သိးဒီး နဒီးန့ၣ်ဘၣ်လၢန IEP န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
အဆိ- တၢ်န့ၣ်ဖဲးန့ၣ်မၤတၢ်လဲလိာ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် မၤန့ၣ်အီၤသ့ၣ်လၢကွဲးဖိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်ဟးဂီၤလၢအသးနံၣ် 14 တု 21 န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	နမ့ၢ်ယုသ့ၣ်ညါလၢနတကြးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်, နသ့ပတံၢ်ယုကညးထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်ဟ်လီၤန့ၣ်လီၤ.
လၢနီၢ်ကစၢ်တဂၤ VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်, နမ့ၢ်ယုထီၣ် သ့ၣ်ညါလၢနတကြးန့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်နတကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢဘၣ်န့ၣ်, နသ့ပတံၢ်ယုကညးထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်ဟ်လီၤန့ၣ်လီၤ.	နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တကျိၤအသီလၢကဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤနတၢ်ဆါမ့ၢ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်န့ၣ်, နသ့ပတံၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၤ သ့ၣ်လီၤ.
NCBVI ကဘၣ်ဟ်ဖျိထီၣ်ဆဲးဆဲးဒီးန့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အုၣ်သးဟ်ယုာ်ဒီး, တၢ်ထံၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ, တၢ်လဲၤဒီဖျိ တၢ်မၤကွၢ်တၢ်မၤ ဒီးဒ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.	တမ့ၢ်ပုၤကိးဂၤဒဲးလၢအမၤန့ၣ် IEP ကကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ် DD တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်.
တၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်တအိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၤလၢကအိၣ်ဒီးစ့မိၢ်ပုၤလၢကြးန့ၣ်အီၤ သ့ဘၣ်.	

ယမ့ၢ်ယုထၢလၢယတန့ၣ်လီၤမၤသကိးဘၣ်န့ၣ် ကထဲကဲထီၣ်မန့ၤလဲာ်?.

ကို : နမ့်ထုထိုင်လာကို, ဆာတင်လာကတံးနံ, မတမု နမ့်ပသ်တဖှ်ဂုလိတ်တံကုာ် ဘဉ်ကုာ်သုလီဆီ, နသုဆီတလဲကုာ်နတံဆိကမိဉ်သုနံလီ. နမ့်ပသ်သုဆဲးကျိးနကျိလကမုထိုင်တံကုာ်ဘဉ် ကုာ်သုလီဆီနံလီ.

NCBVI	DDD
တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်မုာ်တံမၤစၢၤကလီလၢအပူၤတအိဉ်ဒီးနသုဟးထိုင်တံမၤစၢၤ သုဖဲကိးဆၢကတံးဒီးနံလီ. တံနံဟ့ၣ်ကုာ်လၢကိဖိသုာ်တဖှ်ဒီးဟံဉ်ဖိသုာ်တဖှ်တံပိတ်ဆဲးတံအံလၢ VR ပုၤဟ့ၣ်ကုာ်တံနံတက့ၢ်.	ခါဆူညါန ကုၤပတံထိုင်ကဒါကုၤသုနံလီ.
ကိဖိမုာ်တံပိတ်လၢကနီၣ်လီမဆါဒီတံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်နံဒုးဟံဉ်တံမၤအဘူးအလဲ - အစုၤကတံး, တံနံလိဉ်ဘဉ်လၢကိဖိသိးကပတံထိုင်အဂီၢ်ဒီး မၤကွၢ် NCBVI တံလဲလိတ်တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်, မတမု ကိဖိတမုကကြးနံတံတံမၤ အဘူးအလဲအစုၤကတံးတုၤအသးအနံၣ်25 နံလီ.	ဖဲနပတံထိုင်ကဒါကုၤအခါ, DDD ကကွၢ်နတံကြးနံဘဉ်နံလီ. နတံကြးနံဘဉ်စုမိပုၤအဂီၢ်တံအုဉ်ကီတအိဉ်ဘဉ်.
ခါဆူညါန ကုၤပတံထိုင်ကဒါကုၤသုနံလီ.	

တံဟ့ၣ်ကုာ် : တံအံတံမၤအသးလၢပုၤကိးဂၤဒဲး လၢသးအနံၣ် 18 ဒီး 64 နံအဘၢၣ်စၢၤအစုၤကတံး ယုသုာ်ညါ တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်နံလီ.

တံထီကိအမၤမုာ်နံကကဲထိုင်မနုၤလဲဉ်?

ကို : ဖဲနအိဉ် 14 နံ, နသရဉ် သရဉ်မုာ်ကမၤစၢၤန တံမၤလိဘဉ်သးနတံသုဖဲသုမၤသုာ်တဖှ်, တံသုတံဘဉ်သုာ်တဖှ်, ဒီးတံသးစဲသုာ်တဖှ်, ဟံဉ်ဒီးနအဲဉ်ဒီးမၤတံမၤ (တံနံဖဲးနံမၤ), နကလိဉ်မၤလိမနုၤလဲဉ် (တံမၤလိ / ဒီလုဉ်ကိ), ဒီးနအဲဉ်ဒီးအိဉ်ဖဲလဲဉ်နံလီ.

န IEP စုၢ်ကိးအိဉ်ဒီးတံတံဟံလၢတံထီကိဝံအလီခဲနံလီ. ကမၤစၢၤနတံကတံကတီလၢတံတံဟံသုာ်တဖှ်, န IEP စုၢ်သုာ်တဖှ်အတီၤသုာ်တဖှ်လၢ နကဘဉ်ဟံးနံဖဲတံထီကိ နံလီ. န IEP စုၢ်ကိးဟံဉ်ဒီးတံလဲလိတ်တံဟူးတံဂဲၤသုာ်တဖှ်လၢအမုာ် : တံကွၢ်တံမၤသုာ်တဖှ်, တံမၤတံလဲၤဒီဖျိ, တံလဲၤဟးကွၢ်တံမၤ, ဟးယုသုာ်ညါ တံမၤ, သးသမုတံမၤလၢကြးဝဲဘဉ်ဝဲ, ဒီးသးသမုတံမၤလၢအိဉ်ကတံကတီသးနံလီ. နတံတံဟံသုာ်တဖှ်လၢတံထီကိဝံအလီခဲသုဆီတလဲဒ်နမၤလိအါထိုင်ဘဉ်သးနတံသုဖဲသုမၤသုာ်တဖှ်သုာ်တဖှ်, တံသုတံဘဉ်, ဒီးတံသးစဲသုာ်တဖှ်နံလီ. ယုာ်ဒီးနမိပသ်တဖှ်တံဟ့ၣ်ခွဲး, ရူခါဉ်စးအဂၤပုၤလၢကမၤစၢၤနလၢနဖျိကိသုကွဲမုာ်ဆူန IEP တံအိဉ်ဖျိတံရဲဉ်တံကျဲလၢကိဝံအလီခဲနံလီ.

NCBVI	DDD
NCBVI မၤတံဒီးနကိဒ်သိးကဟ့ၣ်ထိုင် အဆိ တံနံဖဲးနံမၤ တံလဲ လိတ်တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်နံလီ.	ဖဲနအိဉ်ဖဲတံထီကိအခါ, တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်နံဟံပနီဉ်မုာ်လၢ DD တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်တသုမၤပုၤတံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်မၤနံအီၤသုလၢကိတံမၤကျဲနံလီ.
အဆိ-တံနံဖဲးနံမၤတံလဲလိတ်တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်ကြးနံဘဉ် ; <ul style="list-style-type: none"> • တံဃုထၢသုာ်တဖှ်လၢဟးယုသုာ်ညါတံမၤ. • တံမၤ - အခိဉ်ထံးတံမၤလိတံလဲၤဒီဖျိသုာ်တဖှ်နံလီ. • တံပိတ်သကိးတံမၤလိလံာ်အုဉ်သးသုာ်တဖှ်, ပနံကၤတံမၤကိ, မတမုဒီလုဉ်ကိနံလီ. • တံသိဉ်လိတံသုဖဲးသုမၤသုာ်တဖှ်လၢနသုလၢကဒီးနံတံမၤအဂီၢ်, လၢအမုာ် တံရဲလိဉ်မုာ်လိဒီးတံအိဉ်မူလၢအအိဉ်သဘျုနံလီ. • မၤစၢၤဖဲတံဂုၤထိုင်ပသီထိုင်လၢ နီၣ်ကစၢ် - တံတံစၢၤမၤစၢၤတံသုဖဲးသုမၤသုာ်တဖှ်, မၤလိလၢကတံထိုင်တံလၢနီၣ်ကစၢ်အဂီၢ်ဒီးနတံလိဉ်ဘဉ်သုာ်တဖှ်နံလီ. 	DD တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်လၢမၤနံအီၤသု : <ul style="list-style-type: none"> • နတံမၤစၢၤပုၤနံလိတံသုဟဲထိုင်နကိတံအိဉ်ဖျိသုာ်တဖှ်ဒ်သိးကသုာ်ညါန တံသးစဲသုာ်တဖှ်ဒီးတံတံဟံသုာ်တဖှ်နံလီ. • နတံမၤစၢၤပုၤနံလိတံသုထံဉ်လိဉ်သးဒီးနဒီးနဟံဉ်ဖိသုမၤလၢကဟ့ၣ်ထိုင်တံဂုၤတံ ကျဲနံလီ. • နတံမၤစၢၤပုၤနံလိတံသုမၤစၢၤလၢကွၢ်ယုဒီး ပတံထိုင်တံမၤစၢၤအဂၤသုာ်တဖှ်နံလီ. • DD တံမၤစၢၤသုာ်တဖှ်, လၢအမုာ်တံအိဉ်ဆိးလိဒီးတံအိဉ်ဘဉ်, သုာ်တဖှ်သုာ်ထိုင်အသးလၢစုမိပုၤလၢမၤနံအီၤသုနံလီ.

ဖဲယဟးထိုင်ကိနံကကဲထိုင်မနုၤလဲဉ်?

ကို : ဖဲနဒီးနံဘဉ်တံဖျိကိလံာ်အုဉ်သးမတမုာ် ပုၤထိုင် 21 နံ, နသရဉ် သရဉ်မုာ် ဟ့ၣ်နတံကွဲးလံာ်ဖှ်ကိး လၢ ကမုာ်အမဲာ်ညါ (SOP) နံလီ. တံအံတံဂုၤဖှ်ကိလၢနတံသုဖဲးသုမၤဒီး တံသုတံဘဉ်သုာ်တဖှ်နံလီ. တံအံဟံဉ်ဒီးတံအိဉ်ဆိးလိဉ်သုာ်တဖှ်, စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ, ဒီးတံမၤရဲဉ်ကျဲၤခိဉ်သုာ်သုာ်တဖှ်လၢကမၤစၢၤနတံတံဟံသုာ်တဖှ် လၢတံနံဖဲးနံမၤကတုၤအဂီၢ်, ဒီလုဉ်ကိ / တံမၤလိ, ဒီးတံအိဉ်မူအဂီၢ်နံလီ.

NCBVI	DDD
တင်လဲလိာ်တင်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်အိၣ်လၢက့ၣ်ဒီးန့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆိတလဲလိာ်က့ၣ်တၢ်မာၤအခါန့ၣ်လီၤ.	မဆါဒီးသးသမုတၢ်လုၣ်အိၣ်လုၣ်အိၣ်စ့ၣ်ပုၤသ့ၣ်မၤန့ၣ်ဖဲန့ၣ်ဖျိထီၣ်တီၢ်ထီၣ်တံၢ်အလီၤခံ, ပုၤထီၣ် 21 န့ၣ်, ဒီးတၢ်ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ DD တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲန့ၣ်တၢ်ထီၣ်က့ၣ်တၢ်ပီၤ, န့ၣ်သ့ၣ်မၤကဒီးတၢ်မာၤလၢ CBNVI ဖဲတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤတၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, စ့ၣ်ပုၤလၢမၤန့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်အဂ့ၢ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.	နတၢ်မာၤပုၤန့ၣ်လိာ်တၢ် : <ul style="list-style-type: none"> ထံၣ်လိာ်သးဒီးန့ၣ်န့ၣ်ကရူၢ်ဒ်သိးကဆါတၢ်န့ၣ်လိာ်ဘၣ်မဆါဒီးတၢ်မာၤအကလုာ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. မာၤစၢၤန့ၣ်လၢန့ၣ်တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ် အံးထွဲကွဲၣ်ထွဲတၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်အကံၢ်အစီ သမံသမိးဒီးန့ၣ်လၢအစၢၤကတၢ်တလိတဘျီ
NCBVI မာၤစၢၤန့ၣ်တၢ်ကတၢ်ကတီၤလၢတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒီးမာၤလဲၣ်ပုၤလဲၣ်ပတံၢ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, မၤစးထီၣ်ရဲၣ်စ့မ့, ဒီးမာၤလိကဘၣ်လဲၣ်အ့ၣ်ထၢၣ်ဘျီထၢၣ်သံကွဲၣ်စးဆါတၢ်မာၤအဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.	မဆါဒီးတၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢခါဆူညါတၢ်မာၤဖဲတၢ်ကရၢကရီၤအပူၤ, ဆီၣ်ထွဲတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤ, ဟ့ၣ်လီၤသးတၢ်မာၤလၢအပူၤတအိၣ်, ဒီးလဲၣ်န့ၣ်လီၤန့ၣ်တၢ်ကရၢကရီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤအရ့ၣ်လၢန့ၣ်ဘၣ်ဆဲးကျဲးဆဲးကျဲးဒီးန့ၣ် ပုၤသမံသမိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ကြးဟံၣ်န့ၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဆါကတီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးမာၤလဲၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်မာၤလၢကဘၣ်မာၤဝံၤန့ၣ်လီၤ.	တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢကံၢ်ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်အသးဖဲန့ၣ်တၢ်ကရၢကရီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်မာၤစၢၤမနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၣ်ဒီးသးလီၤလၢကသ့ၣ်အိၣ်ဒီးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤအရ့ၣ်လၢန့ၣ်ဘၣ်ဆဲးကျဲးဆဲးကျဲးဒီးန့ၣ် ပုၤသမံသမိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ကြးဟံၣ်န့ၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဆါကတီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးမာၤလဲၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်မာၤလၢကဘၣ်မာၤဝံၤန့ၣ်လီၤ.	DD တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်လၢန့ၣ်မာၤတၢ်လဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ဘျီဒီးတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤတၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဆါတၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်?

ကိး : နတၢ်န့ၣ်တဘျီက့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢန့ၣ်အပတီၢ်ခဲအံၤလၢတၢ်မာၤန့ၣ်တၢ်မာၤလိာ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မာၤတၢ်မာၤအိၣ်သ့ (PLAAFP) ဒီးန့ၣ်ကိးတဂ့ၢ်သ့ၣ်ဒိန့ၣ်တၢ်မာၤလိာ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

န IEP စ့ၣ်ကိးအိၣ်ဒီးတၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢန့ၣ်ဖျိထီၣ်က့ၣ်ဖဲတီၢ်ထီၣ်တံၢ်အလီၤခံန့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ : နအိၣ်ဒီးမာၤတၢ်မာၤဖဲလဲၣ်, နအိၣ်ဒီးမာၤလိာ်ဖဲလဲၣ်, ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢန့ၣ်တၢ်သးစဲ, ဟးယုသ့ၣ်ညါတၢ်မာၤ, ဟးယုသ့ၣ်ညါသးသမုတၢ်မာၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဘျီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအရ့ၣ်လၢန့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မာၤ IEP တၢ်အိၣ်ပိၣ်န့ၣ်လီၤ. နဒီးန့ၣ် IEP ကရူၢ်ဆါတၢ်နတၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအရ့ၣ်လၢန့ၣ်, နက့ၣ်, NCBVI , ဒီး DDD ဟ့ၣ်ဒိဟ့ၣ်နီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သးန့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆူတဂၤဒီးတဂၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အဆိ တၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မာၤတၢ်လဲလိာ်တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သးစၢၤဆါမိၢ်ပုၤန့ၣ်ဟးယုသ့ၣ်ညါတၢ်မာၤဒီးတၢ်မာၤလိာ်အိၣ်ကတၢ်ကတီၤသးန့ၣ်လီၤ.	ဖဲန့ၣ်အိၣ် 21 န့ၣ်ဒီးသးအနီၣ်လၢအိၣ်ဘျီဒီးလၢမ့ၢ်ဒါအဘၢၣ်စၢၤ, တၢ်သးစၢၤဆါမိၢ်ပုၤလၢ DD မုၢ်ဆါဒီးတၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤ န့ၣ်လီၤ.
န့ၣ်အရ့ၣ်လၢန့ၣ်ဘၣ်တီၢ်ကျဲးန့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ကြးထီၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ပိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်တၢ်မာၤသးကိးဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤစၢၤန့ၣ်လၢန့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နက့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢနီၢ်ကစၢ် -တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဒီးနီၢ်ကစၢ် တၢ်တီၢ်စၢၤမာၤစၢၤတၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	နတၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်မာၤန့ၣ်အရ့ၣ်လၢန့ၣ်န့ၣ်လီၤ ပစၢၤဆါလၢန့ၣ်တၢ်မုၢ်လဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်မိမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နဒီးန့ၣ်ကရူၢ်ဖိထီၣ်လိာ်သးဒီးန့ၣ်တၢ်မာၤစၢၤပုၤလဲၣ်လီၤတၢ်လၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စးကွဲၣ်လၢန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မၤန့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျိထီၣ်န့ၣ်လိာ်ဘၣ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကမၤတုၤန့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

"တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်" : NCBVI တၢ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်မာၤစၢၤန့ၣ်လၢန့ၣ်မာၤတၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မာၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအရဲသ့ၣ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်ခဲလၢ, ဟံၣ်သ့ၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၢ်တဘျီလၢအိၣ်အမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. NCBVI သ့ၣ်မာၤစၢၤန့ၣ်ကွဲၣ်ယုတၢ်မာၤလၢအမၤသးကိးတၢ်ဒီး ပုၤမာၤ - သကိးတၢ်ဖိလၢအတအိၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. NCBVI သ့ၣ်မာၤစၢၤ - အလုၢ်အလၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဆီၣ်ထွဲန့ၣ်တၢ်မာၤ, ဒီးဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မာၤစၢၤအဂ့ၢ်အလၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢကတုၤန့ၣ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးသန့ၣ်လၢစ့ၣ်ပုၤလၢမၤန့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်မာၤဖိဂံၢ်ဘါလၢမၤသီထီၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တၢ်နီၣ်ဒိ (WIOA), တၢ်နီၤဖး 511 , တြီယာ်အဆူးအလဲ -အစၢၤကတၢ်လၢပုၤကညီသးအနီၣ် 24 န့ၣ်ဒီးစၢၤန့ၣ် 24 န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤမ့ၢ်ထဲဒ်ဖဲန့ၣ်တၢ်အုၣ်သးမိၢ်ပုၤ, ဒ်တၢ်ဆါကတီၢ်ယာ်, တၢ်တီၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပြုန့ၣ်လီၤဟံၣ်ဖျိထီၣ်လိာ်သးတပုၤယီတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤန့ၣ်အိၣ်တသ့ၣ်ဘၣ်.

ယကဘဉ်တိတ်ကျဲယတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ်?

ကိုး : နဒီးန IEP ကရၢ် (သရၣ် / သရၣ်မ့ၣ်, ကိုခိၣ်, မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်) ဆၢတၢ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီမနုၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဆိးလီၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဖဲဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်ဟူၤတၢ်ဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤစၢၤန့ၣ်လၢကတုၤဆူနတၢ်တိတ်ဟံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကိၣ်န့ၣ်အပူၤ,နတၢ်မၤဆူနတၢ်တိတ်ဟံသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးမၤပုၤတၢ်ဟူၤတၢ်ဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲန IEP န့ၣ်လီၤ.

ကိုးန့ၣ်ဒီး, နဒီးန IEP ကရၢ်ထံၣ်လိၣ်သးလၢကတဲၤဘဉ်သးနတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဆူနတၢ်တိတ်ဟံသ့ၣ်တဖၣ်, နတၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်, နတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘဉ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးမနုၤန့ၣ်မၤစၢၤနတၢ်သိၣ်လိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိးန့ၣ်ဒီး, န IEP အသီဘဉ်တၢ်ကွဲးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနမၤန့ၣ်န့ၣ်ထီၣ်အသးလၢန IEP အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

NCBVI	DDD
<p>နဒီးနကရၢ်န့ၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢပုၤနီၣ်တဂၤတၢ်တိတ်ကျဲလၢတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤ (IEP) အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်အကျိၤအကျဲၤမၤစၢၤနတၢ်ဆဲတၢ်လၢနတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤတၢ်တိတ်ဟံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>နတၢ်ကွဲးတၢ်တိတ်ကျဲၤတၢ်ဂၤတၢ်ကျိၤဖျၢၣ်ကိၣ်ဟံဖျါတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနကတုၤဆူနတၢ်တိတ်ဟံဒီးမတၤကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.နတၢ်ကွဲးတၢ်တိတ်ကျဲၤဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနကဒီးန့ၣ်ဒီးပတၤကဟ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>	<p>နဒီးနကရၢ်န့ၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ပုၤတဂၤ တၢ်တိတ်ကျဲ, ကိးအသးလၢနနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲတၢ်တိတ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ် (ISP) န့ၣ်လီၤ .</p> <p>နတၢ်ကွဲးတၢ်တိတ်ကျဲၤဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢနကဒီးန့ၣ်ဒီးပတၤကဟ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>
<p>NCVI- VR ပုၤသမံသမိးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်လၢကဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်မၤန့ၣ်ဂီၢ်လၢကဂီၢ်လၢက ယုတၢ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>အဝဲသ့ၣ်ကမၤစၢၤလၢကန့ၣ်ဘဉ်တၢ်မၤတၢ်တိတ်ဟံသ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢနတၢ်သ့ၣ်ဖဲသ့ၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သးစိဒီးတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘဉ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>	<p>နကရၢ်န့ၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်နတၢ်ရဲၣ်တိတ်ကျဲန့ၣ်လီၤ. ဂရၢ်အံၤဟံဒီးန့ၣ်န့ၣ်ဖဲဖိဖိ, နပုၤကွဲးထွဲတၢ် (မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်) , ကသိၣ်သရၣ်တဂၤလၢ DD တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးပုၤအဂၤလၢနကွဲးမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်မၤစၢၤပုၤန့ၣ်လိၣ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါနတၢ်တိတ်ကျဲဖဲန ISP န့ၣ်လီၤ.</p>
<p>NCBVI ပုၤမၤတၢ်ဖိမၤသကိးတၢ်ကရၢ် အယိနကရၢ်သ့ၣ်ဟံဒီးပုၤအဂၤ တၢ်ဆီၣ်ထွဲနတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်မၤတၢ်တိတ်ဟံလဲၤဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ</p>	<p>နတၢ်မၤစၢၤပုၤန့ၣ်လိၣ်တၢ်လၢအလီၤဘဉ်မ့ၢ်ဒါကတီၢ်ခိၣ်ရဲၣ်မဲနကရၢ်ဒီးကတီၢ်မၤစၢၤလၢနဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.</p>

ယကဘဉ်ပတံထီၣ်တၢ်အဂၤမနုၤဒ်လဲၣ်?

Social Securityစိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်

နကြးတီၢ်ထီၣ်နစိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကြးန့ၣ်ဘဉ်လၢစိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ် (SSA), မၤလဲၤပုၤစိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်ဟဲန (SSI), ဒီး မ့တမ့ၢ်စိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်ကီၢ်တဂၤတၢ်အုၣ်ကီၢ် (SSDI) န့ၣ်လီၤ. နကရၢ်သ့ၣ်ညါအထီၣ်အဂီၢ်, လဲၤဆူနကတီၢ်စိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်အရူမ့တမ့ၢ် www.ssa.gov/disabilityssi တက့ၢ်.

Medicaid တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ချကး.

DDD သးလီၤလၢနပတံထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ချကးတၢ်န့ၣ်ဘျူးတဖၣ်ဒီးတူၢ်လိၣ်ဖဲနမ့ၢ်ကြးဒီးန့ၣ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ချကးဟ့ၣ်ထီၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိတၢ်ဘဉ်လိၣ်သးလၢကီၢ်ရဲၣ်စိၣ်ဖျိ, အယိ DDD သ့ၣ်ဟ့ၣ်စိၣ်ပုၤတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢပုၤအဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နကြးတီၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ချကးဖဲသးအိၣ် 18န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. နသ့ၣ်ပတံထီၣ်ခိၣ်ဖျိ ACCESSNebraska: ACCESSNebraska.ne.gov

Financial Assistance (ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ)

ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကြးန့ၣ်ဘဉ်လၢကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤခိၣ်ဖျိ DHHS- ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဖိတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် (CFS) တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်, လၢအမ့ၢ် :

- တၢ်မၤစၢၤဆူပုၤသးပုၤ, ပုၤမဲၣ်တထံၣ်တၢ်, ဒီးပုၤကွဲးဂီၢ်တဂ့ၢ် (AABD)
- Social Security Supplement မၤလဲၤပုၤအထီၣ် စိၣ်ရဲၣ်စချူၣ်ရတံၣ်
- မၤလဲၤပုၤအထီၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (SNAP)
- တၢ်မၤစၢၤမဲၣ်အူအလဲၤ
- နသ့ၣ်ပတံထီၣ်ခိၣ်ဖျိ ACCESSNebraska: ACCESSNebraska.ne.gov

တၢ်ဟံၣ်ဂံၢ်ဟံၣ်ဘါအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်

- ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကြးန့ၣ်ဘဉ်လၢ :
- ဟံၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢကတီၢ်

- တၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်အိၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလီၤကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်
- တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ <https://www.enablesavings.com/>
- Easter Seals တၢ်မၤတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးတၢ်မၤစၢၤ (WIPA) <https://www.easterseals.com/ne/our-programs/employment-training/wipa.html>
- မိၢ်ပၢ်တၢ်သိၣ်လိဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤလီၤ(PTI Nebraska) <https://www.pti-nebraska.org/>

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်မၤန့ၣ်အီၤသ့ၣ် နံၣ်တြၢ်စကၢ်2-1-1, ဒီဖျိ United Way of the Midlands န့ၣ်လီၤ. ကချူသ့ၣ်ညါတၢ်မၤစၢၤလၢန့ၣ်ဘၣ်အဂီၢ်ကိး " 211 " ဖဲကလံာ် 31 မနုၤဂ့ၢ်မနုၤမ့တမ့ၢ်လဲၤဆူအိၣ်လ့ၣ် www.unitedwaymidlands.org/call211.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် : ပုၤသုတၢ်ဖိလၢဒီးန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဒီဖျိ NCBVI, NCBVI ပုၤသမံၤမိးတၢ်သ့မၤစၢၤသ့မၤစၢၤန့ၣ်ပတံၤထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ဂံၢ်ဘၣ်ဘါအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်, သ့ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်ဘျုးတၢ်သမံၤမိးလၢကိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်လဲၤလိာ်သးအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် : ပတံၤထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢန့ၣ်ဘၣ်အီၤသ့ၣ်န့ၣ်တက့ၢ်